

ח' אדר ב' ה'תשע"ט 15.3.19

מגזין מס' 519

ערב שבת זכור/פרשת ויקרא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כסנא

שכר עמלו הפנימי של המורה - התלמיד המטריח עצמו להתייגע

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

אף שד' אמותיו של 'משפיע' דגול מרוממת בדרך ממילא את המסתופפים בצל חכמתו, מכל מקום, כלל גדול הוא: אי אפשר לעזור אלא למי שמשתף פעולה, על ידי עצם התעוררותו (של הנעזר) לעזור לעצמו.

נביטתם והבשלתם של פירות בריאים אצל מקבל ההשפעה - שלעולם זקוק האדם להשפעה הבאה מחוץ לו (כדברי חז"ל "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים") - אינן אלא תופעה המתאפשרת בעיקר בזכות יגיעת ה'מקבל' בכוחותיו שלו דוקא...

רק כאשר נאבק ה'מקבל' לזכך ולרומם הנהגתו בהתאם לתורת רבו, ממשיכה עבודתו תוספת אור חדש(!) המניע ומחייה צמיחתו במשנה מרץ מחיל אל חיל.

ועוד יתירה מזו, תלמיד שכזה הופך למעין מראה המשקפת, מאשרת ומאמתת את שיטת רבו. כמו מכריז הוא בעצם מציאותו כאומר: הבט בי מורי וראה - אני עדות חיה לכך שתורתך "עובדת"!!!...

זהו שמנו חז"ל את מעלת "המחכים את רבו" בין ארבעים ושמונה הדברים בהם נקנית התורה...

לוח שיעורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

שימו לב! שיעור חדש בתל אביב אחת לשבועיים עם הרב יאיר כלב בשעה 20:30, פרטים בעמ' 11.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

"והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור, משפחה ומשפחה, מדינה ומדינה ועיר ועיר, וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם..."

היהודים... לקיים עליהם, להיות עושים את יום ארבעה עשר לחודש אדר ואת יום חמישה עשר בו, בכל שנה ושנה... ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים... על כן, קראו לימים האלה פורים, על שם הפור."

החלטת חז"ל לקבוע את היום ל'חג רשמי' לא היתה פשוטה, הן משיקולים הלכתיים (היש בידם הסמכות להוסיף חג במסורת ישראל) והן מצד החשש מפני תגובתו של העולם הלא יהודי. בסופו של דבר נפסק ברוב ברור ומכריע פסק ההלכה בדבר הוספתו של חג פורים לחגי ישראל.

בחלוף השנים הפך פורים לחלק בלתי נפרד מחגי ישראל. יתירה מזו, מוצאים אנו בתלמוד שרבי יהושע בן קרחה משווה בין גאולת פורים לגאולת מצרים, ומסיק שנס ההצלה של פורים גדול מגאולת מצרים! לחג אף יוחדה מסכת שלימה בתלמוד, מסכת מגילה. ולימים גם חובר נוסח מיוחד לפורים, "ועל הניסים", בתפילת עמידה (שמונה עשרה) ובברכת המזון. ועוד כותב הרמב"ם: "ואף על פי שכל זכרון הצרות יבטל (לימות המשיח) שנאמר: 'כי נשכחו כל הצרות הראשונות וכי נסתרו מעיני', ימי הפורים לא יבטלו".

ומבואר בחסידות טעם הדבר. לעתיד לבוא, לנוכח האור האלוקי העצום שיאיר בעולם הזה, יועם אורם של כל חגי ומועדי ישראל כדוגמת ביטול אור הנר לגבי

"ומרדכי היהודי יושב בשער המלך"

המאורעות המתוארים במגילת אסתר (גזירת המן ונס פורים) התרחשו בשנים ג'תד-ג'תה (355-356 לפני הספירה למניינם). במגילה מתוארות הדמויות המרכזיות באותה תקופה והשתלשלות האירועים שהביאו לנס הפורים.

היתה זו 'תקופת ביניים' שבין חורבן בית המקדש הראשון לבניית בית המקדש השני. מרדכי היהודי, מגדולי המנהיגים היהודים באותה תקופה, היה חבר ה'כנסת הגדולה' (הסנהדרין) ומעורב בחיים המדיניים והציבוריים של ממלכות פרס ומדי, כמסופר אודותיו במגילה שהיה "יושב בשער המלך".

דעתם של כמה מחכמי הסנהדרין לא היתה נוחה לגבי פעילותו הציבורית של מרדכי. הם סברו כי על גדולי הדור לעסוק בתורה בלבד, ולמשוך ידם מכל עסקנות ציבורית. אלא שרוב החכמים הלכו גם הם בדרכו של מרדכי, ולצד ההתעמקות בלימוד התורה, פסיקת ההלכה ומלאכת הדיינות, עסקו גם בצורכי ציבור. לימים נתברר כי דוקא בזכות ההליכה בדרך זו התאפשרה הצלת עם ישראל בימי אחשוורוש מגזירת ההשמדה.

קביעתו של פורים כחג

קביעתו של פורים כ'יום טוב' לדורות, מופיע במגילה עצמה, ככתוב: "ויכתוב מרדכי... וישלח ספרים אל כל

ומבואר בחסידות שהכוונה הפנימית בזה אינה לשכרות כפשוטה, כי אם למדריגה הכי נעלית של קבלת עול מלכות שמים – היא נקודת הקשר העצמי שבכל יהודי לה' אלוקיו, נקודה שלמעלה מטעם ודעת ("עד דלא ידע").

סוד קיומו הנצחי של העם היהודי אינה תחושת "כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" (אורות וגילויים), כי אם "הוא (הקב"ה, הוא) הנותן לך כח לעשות חיל", כדברי חז"ל "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקב"ה מצילנו מידם".

משלוח מנות

ביום הפורים מצוה לשלוח מנות איש לרעהו ואשה לרעותה. על כל אדם לשלוח לפחות מנה אחת לאיש אחד ובה לפחות שני סוגי מאכל; הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו נהג לשלוח בפורים שלוש מנות לשלושה אנשים (כהן, לוי וישראל) ומנתו היתה צנועה ביותר.

מתנות לאביונים

ביום הפורים מצוה לתת מתנות לאביונים. לפחות לשני עניים ולפחות בשווי פרוטה לכל אחד, וכל המרבה – הרי זה משובח. מוטב להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודתו ובמשלוח מנות לרעיו, שהרי אין שמחה גדולה ומפוארת מלשמח לב עניים, יתומים ואלמנות, שנאמר "להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים".

תוקף אור השמש בצהרי היום. לא כן הדבר בנוגע לחג הפורים – מדרגת האור האלוקי שהאירה בימי מרדכי ואסתר היתה כה גבוהה ונעלה עד כי בוחק גילוי זה לא יועם גם לנוכח גילויי ימות המשיח.

בחג הפורים ארבע מצוות המתחילות באות מ'

מקרא מגילה

קריאת המגילה הינה המצוה הראשונה של חג הפורים. את המגילה קוראים בליל פורים וכן למחרת, בפעם השנייה, ביום הפורים עצמו. יש לציין כי עיקר חובת מקרא המגילה הוא ביום דוקא. בשעת קריאת המגילה מביטים השומעים במגילה מודפסת (ומה טוב במגילה כשירה) כדי לעקוב אחר ה'בעל קורא' המקריא מתוך מגילה כשירה בעבור הציבור כולו להוציאו ידי חובתו. כדי לצאת ידי חובת המצוה כהלכתה, אין לדבר או להסיח את הדעת משום שיש לשמוע היטב כל מילה ומילה היוצאת מפי המקריא.

משתה ושמחה

מצוה לקיים 'סעודת פורים' ביום החג. במהלכה שותים גם יין, כמאמר חז"ל "חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין 'ארור המן' ל'ברוך מרדכי' [חייב אדם 'להתבסס' בפורים (לשתות יין), עד שלא ידע להבדיל בין 'ארור המן' ל'ברוך מרדכי']".

שבת זכור

בקריאת התורה שבשבת זו (שלעולם חלה לפני פורים) קוראים בנוסף לפרשת השבוע גם את פרשת 'זכור' העוסקת בשתי המצוות: זכירת מלחמת עמלק, ומחיית זכרו (המן הרשע היה מזרעו של עמלק). בימינו מתבטא קיומן של מצוות אלו, במובנן הרוחני, בזכירת ומחיית בחינת עמלק שבתוכנו ה"יודע את ריבונו, ומכוון למרוד בו" – אותו צד פנימי חצוף המקרר את היהודי מלממש שליחותו להאיר ולרומם את העולם.

לדעה הנפוצה (של הפוסקים העיקריים) חובת שמיעת פרשת "זכור" היא מן התורה, ולכמה פוסקים גם הנשים חייבות בשמיעתה. למנהגנו גם הנשים באות לבית הכנסת לשמיעת פרשת 'זכור'.

נתינה היא הדרך לשמחה

לאהבה ולאכפתיות שלו. ההתרכזות שלו בעצמו, ב'לא מתאים לי עכשיו' פוגעים באחר. הפתרון למצב זה הוא – להסיח דעתו מעצמו. גם אם הבריאות לא בשיאה, אל תתרגש. כשתתנהג נכון, זה יעבור מעצמו! כל הבעיות שלך נובעות מכך שאתה כל כך עסוק בעצמך.

המשפט השני, "עיקר שביעות רצון האדם בחייו – ההרגש שעושה טוב לאחרים". איך אדם יכול להגיע לשמחה אמיתית ולחדוות חיים? רק על ידי נתינה. התורה אומרת שעמלק נלחם בישראל בלי הגיון. היינו בשיא כחנו, מלווים בהשגחה אלוקית, והוא היחיד שהעז להילחם כנגד כל הסיכויים. לכן זו מלחמה שמעבר לטעם ודעת. כדי לנצח אותה, רק התמסרות שלמעלה מטעם ודעת יכולה לו. על עמלק נאמר "ואחריתו עדי אובד", כי הוא כמו מחבל מתאבד, אשר מוכן להרוג את עצמו במאבק איתי. הדרך היחידה לנצח אותו היא במלחמת גרילה: פעולות קטנות של מחשבות טובות, דיבורים טובים, מעשים טובים, אשר פושטות עליו בהפתעה, ומצניחות אותם בין שורותיו עד לנצחון המלא.

בפורים אנו מצווים למחות את זכר עמלק, וכדי לעשות זאת צריך להגיע עד דלא ידע. צריך לצאת מעבר לעצמנו, מעבר לטעם ודעת, ולהכריז בראש חוצות: אני שייך לה! פורים הוא שער של מסירות נפש, אשר נותן לנו כוחות לכל השנה. כשלומדים חסידות רואים כמה הדבר בנפשנו – אנחנו מקבלים כוחות להסיח דעתנו מעצמנו, ולפעול מעבר לטעם ודעת. אחרי שה'אני' שלי מתנפץ, אחרי שמסרתי נפשי על הנכון בגלל שהוא נכון, האגו שלי עשוי לתת תחושה שהוא עומד למות. קשה לו... לכן בפורים יש מצוה לשים את הדעת בצד, ולפעול מחוץ לגבולות ההגיון. במקום להתלונן, תזיז את עצמך – תמתיק את הדינים בשורשם. צא מעצמך, תמית את האגו ותגלה שיש חיים אחרי המוות. רק אז תגיע לשמחה עצומה באמת.

ענין הנתינה הוא עיקר גדול של פורים – כמו שמצאנו במצוות משלוח מנות ומתנות לאביונים – אך הוא גם אחד מעמודי התווך בנושא עבודת השמחה, השייכת במיוחד לכל חודש אדר. מה ענינה של הנתינה בעבודת ה', ומדוע היא חשובה כל כך בפורים?

כלל חשוב בנתינה קובע כי היא צריכה להיות באופן של 'לפני עיור לא תשים מכשול'. למשל, כשמישהו הנמצא בבעיה בא להתייעץ איתי, הוא למעשה כמו עיוור בענין הזה, במיוחד כשהוא נותן בי אמון ומשליך עלי את יהבו שאוכל לעזור לו. כדי לעזור באמת, עלי להרחיק את כל הפניות האישיות שלי, כגון שאולי יצא לי מזה משהו כי אני זקוק לכסף, או לצורך שלי שיחשוב שאני אדם טוב ומתחשב. בנתינה אמיתית המעמידה את הזולת במרכז, אסור לי לתת להן מקום, כי הן מכשול שאני שם בפניו. עלי לחשוב מה טוב בשבילו.

כשאני נותן את עצמי בצורה כזו, באופן מלא ואמיתי – כלומר מקשיב כמו שהייתי רוצה שיקשיבו לי, מכיל, לא שיפוטי – אני עושה את המעשה הנכון. בכלל לא משנה אם יש לי עכשיו כח לזה או לא, כי כשאני מתמסר למה שה'נכון' תובע ממני עכשיו, אני מקבל כוחות נפש אדירים: נרגע, משוחרר וספונטני, שמח.

אחרי שאני משחרר את עצמי מאותו אגו אשר יונק ממני את כל הכוחות, עצם הנתינה מעניקה לי שמחת חיים. אני משתחרר מהדבר שהכי מכביד עלי – ממני!... הענין מוסבר היטב במכתב של הרבי מליובאוויטש, שכלל הידוע לי לא פורסם מעולם, ובו הוא עונה ליהודי שהיה בקושי מסוים והתלונן על כך. עיקרו של המכתב כולל שני משפטים מדהימים המבארים את עומק ענינה של הנתינה:

המשפט הראשון, "סיח דעתו מעניני בריאותו, כיון שיעבור על ידי התנהגותו המתאימה". אם מישהו מקטר, בכל תחום שיהיה, יש בכך בחינה מסוימת של התאכזרות לזולתו – אשתו, ילדיו – אשר זקוקים כעת

הסיפור השבועי

נבואה שנקטעה

משפחת האמון היתה מן המשפחות הנכבדות בספרד. היו בה רבנים, רופאים, סוחרים, שתפסו עמדות חשובות בחצרות המלכים. כך היה עד שבאו הימים הקשים של יהדות ספרד, כאשר השלטון הנוצרי העמיד לפני היהודים ברירה – להתנצר או להסתלק מן הארץ.

רבי יוסף האמון בחר בגירוש. הוא ורעייתו עזבו את ספרד, ועמם בנם משה, בן השנה. הם מצאו מקלט בעיר איסטנבול שבטורקיה. באיסטנבול הצליח רבי יוסף לרקום קשרי ידידות עם הסולטן סולימן, שכיבדו מאוד ואף מינהו ליועצו האישי.

בנו רבי משה מילא אחריו את מקומו, וקשריו עם הסולטן התעצמו. בזכות תפקידו הרם עמד תכופות לימין אחיו היהודים, אשר סבלו מרדיפות הגויים. הוא הצליח להשיג החלטה ממלכתית, שכל עלילה על היהודים תובא לפני הסולטן עצמו, בהיותו בטוח שהסולטן יוציא לאור את צדקת היהודים.

רבי משה דאג גם לקהילה היהודית. הוא הקים בה ישיבה מפורסמת, ותרם רבות להפצת החומש בתרגומו הערבי של רבי סעדיה גאון. ביטחון ושלווה היו שרויים בקרב היהודים, אשר ידעו כי אח להם בבית המלך, הלוא הוא רבי משה האמון.

יום אחד אירע הדבר. רבי משה נקרא בבהילות לארמון הסולטן. הוא פגש את המלך סולימן בפנים נפחדות ומבוהלות.

"שמע נא את אשר אירע הלילה", החל הסולטן לספר. "חלמתי כי הנביא קורא בשמי, ובקול רם ומפחיד מזהירני כי עליי לדרוש מכל יהודי טורקיה לקבל את אמונת האסלאם, ולא – לגרשם מארצי בתוך שלושה ימים".

נבהל רבי משה למשמע הדברים, ובמיוחד חשש

מהרושם שפעלו על הסולטן. הוא ניסה לדבר על לבו ולהרגיעו, והסביר לו כי חלומות שווא ידברו. כיצד יוכל להתאכזר לאזרחים חפים מפשע, העושים לטובת המדינה? אך הוא הרגיש כי פחדו של הסולטן לא התפוגג. למחרת בבוקר הובהל שוב רבי משה לארמון הסולטן. הפעם מצא את הסולטן רועד ומפוחד שבעתיים. "אינני יכול עוד", מלמל הסולטן. "גם הלילה חלמתי את החלום הנורא. הפעם הזהירני הנביא כי אם לא אקיים את דברו יהיה סופי מר".

שוב ניסה רבי משה להרגיע את הסולטן. בקושי רב ניאות סולימן להמתין עוד לילה, אך הבהיר כי אם גם בלילה הזה יבוא אליו הנביא בחלום, ייאלץ לגרש את היהודים מיד מארצו. הוא אף המליץ לרבי משה ליטול מהר את משפחתו ולצאת למקום מבטחים.

כמרדכי בשעתו הגיע רבי משה אל ראשי הקהילה ובפיו הבשורה הקשה על הגזרה העתידה להתרגש עליהם. כל יהודי העיר נקראו להתכנס בבית הכנסת המרכזי, לתפילה ולזעקה, והוכרז צום לביטול הגזרה.

תשוש ומודאג הלך רבי משה בערבו של אותו יום בדרכו אל ארמון הסולטן. בכל לבו קיווה כי התפילות נתקבלו במרום והנס יתרחש.

פתיל מחשבותיו ניתק כאשר לפתע פגש זקן הדור פנים העומד מולו ושואל לשלומו. הוא השיב בשפה רפה והתכונן להמשיך בדרכו, אך הזקן פנה אליו ושאלו: "מדוע נפלו פניך? שמא אירע לך דבר לא טוב?".

הבין רבי משה שהיהודי הזה אינו מאנשי המקום ואינו יודע על המצב הקשה שנקלעו אליו, וסיפר לו על הגזרה המאיימת עליהם. הזקן נראה שליו, ובקול רך עודד את רבי משה, ואמר: "אל דאגה, לא ינום ולא יישן שומר

ישראל. עצתי לך: בדוק מה מתרחש מאחורי הדלת הסודית בחדר השינה של המלך..."

במילים אלו פנה ממנו הזקן ונעלם, מניח את רבי משה פעור פה. עברו כמה שניות ורבי משה קלט כי זקן זה נשלח אליו מן השמים.

הוא החיש את צעדיו לארמון וביקש להיפגש עם הסולטן בארבע עיניים. "האם יש בחדר דלת סודית?", פנה אליו בשאלה. הסולטן קימט את מצחו ונזכר. אכן, יש דלת כזו ברצפת החדר, שעליה סיפר לו אביו, כדי שבשעת סכנה יוכל להימלט בעדה. אביו הזהירו מאוד שלא לגלות זאת לאיש.

"אם כן", אמר לו היועץ היהודי, "אבקשך להעמיד שניים משומריך ליד הדלת הסודית בחדר השינה, ואף אני אבילה שם את הלילה. כך נוכל לגלות את מקור ה'נבואה' השמימית".

הסכים הסולטן. עברו השעות ורבי משה והשומרים המתינו בחדר, לא הוציאו הגה ולא זזו ממקומם. לפתע

נשמעה אוושה קלה מכיוון הדלת הסודית, ולאחריה בקע קול רם ומאיים: "סולימן! סולימן! למה תישן? זו הפעם האחרונה שאני מזהירך..."

ה'נביא' לא הספיק להמשיך בדבריו, כי באותו רגע פתחו השומרים את הדלת המסתורית, תפסו את האיש המסתתר שם, וגררו אותו אל החדר.

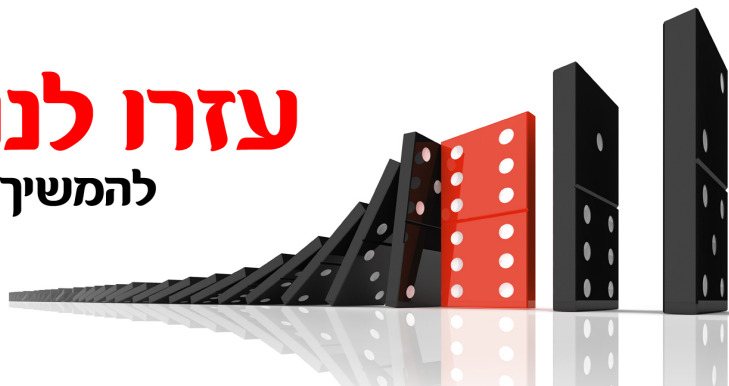
האור הועלה, והנה לפניו... המשנה למלך! הוא היה אדם רע ושווא ישראל מובהק, אשר חיפש תמיד הזדמנויות להעליל על היהודים. בדרך כלשהי נודע לו על הדלת הסודית, וכך חשב לבצע את זממו.

זעמו של הסולטן לא ידע גבול, ופני המשנה למלך חפו. הסולטן ציווה מיד לתלות את המשנה למלך על העץ, וליועצו היהודי הבטיח כי מהיום והלאה לא יאונה ליהודים כל רע, והוא עצמו יערוב לשלומם.

ליהודי איסטנבול היתה אורה. הם קבעו את היום ליום משתה ושמחה על שם הנס, ונקרא לדורות "פורים איסטנבול".

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב – 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה – 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ויקרא

ספר ויקרא – 'תורת כהנים'

לאחר שסיימנו את ספר שמות בענין הקמת המשכן והשראת השכינה בתוכו, פותח ספר ויקרא בפרשת ויקרא העוסקת בדיני הקרבנות הקרבים על המזבח שבמשכן. ספר ויקרא, השלישי מבין חמשת חומשי תורה, עוסק ברובו בעבודת הכהנים במשכן ונקרא בפי חז"ל 'תורת כהנים'.

נדבת קרבן 'עולה'

אדם רשאי להביא קרבן לשם הקרבנות על המזבח בכל עת שידבנו לבו. התורה מפרטת תחילה את דיני קרבן ה'עולה'. קרבן זה **עולה** על המזבח ונשרף כליל כקרבן לה', ומכאן שמו. קרבן ה'עולה' יכול להיות מן הבהמה (הבקר או הצאן), מן העוף או גם מנחות מן הצומח.

מן הבקר או מן הצאן

כאשר אדם בוחר להביא את קרבנו מן הבקר או מן הצאן, יהיה הקרבן ממין זכר וכן יהיה תמים (בריא ושלם וללא כל מום). הבעלים סומך את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד ומבקש את אשר על לבו. אחר שוחטים הכהנים את הבהמה וזורקים את דמה על המזבח. לאחר מכן פושטים הם את עורה מעליה, מנתחים אותה לנתחים ומעלים אותם, לאחר שטיפתם, לשריפה על גבי המזבח.

מן העוף

המקריב עולת עוף, יביא תורים או יונים. הכהנים

מולקים את ראשו של העוף ומעלים אותו לשריפה על המזבח. אחר משליכים הם את הזפק (המעיים), ממצים את דמו על קיר המזבח ומעלים גם את שאר אברי העוף כקרבן על גבי המזבח.

נדבת קרבן 'עולת' מנחה

אדם יכול להביא קרבן 'עולה' גם מן הצומח. אמנם בדרך כלל זהו קרבנו של העני. התורה מונה חמשה סוגי מנחות, ומבהירה: כל סוגי המנחות נבללות בשמן ולבונה; אין להקריבן חמץ; אין לערב בהן דבש או מי פירות; חובה למלוח במלח כל קרבן (מן החי או מן הצומח), שכן ברית כרותה למלח להיות נקרב על המזבח; קודם הקרבנות נפרסות המנחות לפרוסות ויתרתן נאכלות בקדושה ובטהרה על ידי הכהנים.

'מנחת' **סולת**: מנחה עשויה מסולת חיטים. הכהן קומץ בידו ממנחת הסולת ומקריבה על המזבח.

'מנחת' **מאפה תנור**: מנחה עשויה מקמח, כעין חלות או ריקיקי מצות.

'מנחת' **מחבת**: מנחת סולת מטוגנת במחבת.

'מנחת' **מרחשת**: מנחת סולת מטוגנת בסיר בשמן עמוק.

'מנחת' **ביכורים**: התורה מזכירה מנחה נוספת הבאה מן הצומח, שעורים קלויים באש – היא מנחת העומר. מנחה זו מוקרבת באביב למחרת הפסח.

נדבת קרבן 'שלמים'

קרבן השלמים בא אף הוא כנדבה. אך, שלא כקרבן העולה, אינו מוקרב כולו על המזבח. חלק מאבריו הפנימיים (החלבים והכליות) עולים לשריפה על המזבח, ואילו יתר אברי הקרבן מתחלקים בין בעליו לבין הכהנים. ומכאן אחד הטעמים לכך שקרבן זה נקרא 'שלמים' – שמשים שלום בין המזבח (שמים) לבין הכהנים והבעלים (ארץ).

קרבן ה'שלמים' הוא מן הבקר הצאן והעיזים, זכר או נקבה. גם ב'שלמים' סומך הבעלים את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד לבקשת סליחה ותפילה. לאחר מכן נשחט הקרבן, דמו נזרק בתחתית המזבח ואזי מוקרבים החלבים והכליות על גבי המזבח.

כאן מדגישה התורה כי כל חלבי הקרבנות קרבים על המזבח, ומוסיפה אשר אכילת חלב או דם אסורה על בני אדם.

כפרת קרבן 'חטאת'

העובר בשגגה על אחד מאיסורי התורה (דהיינו שעובר על מצוות 'לא תעשה', שבזדון דינן כרת) מביא קרבן חטאת. בעל הקרבן מניח את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד, לאחר מכן נשחט קרבן החטאת ומוקרב על גבי המזבח, ובזה מתכפרת שגגתו.

כפרת קרבן 'חטאת הכהן הגדול'

באם יחטא הכהן הגדול ויתחייב ב'חטאת', עליו להביא פר, ולפני שחיטתו יסמוך עליו את ידיו לבקשת כפרה. לאחר שחיטת הקרבן ייזה באצבעו מדם הפר שבע פעמים על הפרוכת המבדילה בין ההיכל לבין קודש הקודשים, וכן על קרנות מזבח הזהב הפנימי (הוא מזבח הקטורת). יתרת הדם תישפך בתחתית מזבח העולה. אזי יוקרבו החלבים על המזבח וכל יתר אבריו יישרפו באש מחוץ למחנה.

כפרת קרבן 'חטאת הסנהדרין' (וכלל ישראל)

באם ישגה הסנהדרין (בית הדין הגדול) בפסיקת ההלכה ועל פי הוראת שגגתו יחטאו כלל ישראל. לכפרתם יש להביא קרבן חטאת מיוחד. על ראש הקרבן הזה (פר בן בקר) יסמכו זקני העדה את ידם לבקשת כפרה. לאחר שחיטתו, ייטול הכהן הגדול מדם הפר וייזה באצבעו שבע פעמים על הפרוכת ועל המזבח הפנימי. את שארית הדם ישפכו שאר הכהנים אל יסוד מזבח ה'עולה' העומד בעזרה. אזי יוקרבו החלבים על המזבח וכל יתר אברי הפר יישרפו מחוץ למחנה.

כפרת קרבן 'חטאת הנשיא'

באם יחטא בשגגה נשיא ישראל, יהיה קרבנו שעיר עיזים ממין זכר. הנשיא יסמוך את ידיו על ראש הקרבן ויתוודה. לאחר שחיטת קרבן הנשיא בצפון העזרה, יזו הכהנים מדם שעיר העיזים על קרנות מזבח העולה. יתרת הדם תישפך אל יסוד המזבח והחלבים יוקרבו על גבי המזבח.

כפרת קרבן 'חטאת היחיד'

אדם כי יחטא בשגגה (יהודי מן השורה, שאינו עונה על ההגדרות הקודמות), קרבן חטאתו יהיה שעירת עיזים או כבשה (שתיהן ממין נקבה). החוטא יסמוך את ידיו על ראש קרבנו. לאחר השחיטה בצפון העזרה, יזרוק הכהן מדם הקרבן על קרנות המזבח החיצון והחלבים יוקרבו על גבי המזבח.

כפרת קרבן 'עולה ויורד'

התורה מונה מספר חטאים שעליהם יש להביא סוג נוסף של 'חטאת': מי שהמנעותו מלמסור עדות הביאה להכרעת הדין; האוכל 'קודשים' והוא בטומאתו או הנוגע בדבר טמא שלא בידיעתו; העובר בשוגג על שבועתו. קרבנם של כל אלה נקרא קרבן 'עולה ויורד'. בנוגע לקרבן זה מאפשרת התורה גמישות בהתאם למצבו הכלכלי של

החוטא: העשיר יביא כבשה או שעירה ממין נקבה, ואילו העני יביא שני תורים או שני יונים. ואם גם זה יכבד על העני, יוכל אף להסתפק בהבאת 'מנחת סולת' כחטאת.

כפרת קרבן 'אשם מעילה'

אדם שנהנה בשגגה מכספי הקדש או מרכוש הקדש, ישיב את ערך מעילתו בתוספת חמישית (עשרים אחוזים). כמו כן יביא קרבן אשם, איל ממין זכר שערכו שני סלעים.

כפרת קרבן 'אשם תלוי'

כאשר מתעורר אצל אדם ספק אם עבר (בשוגג) עבירה שחיובה כרת, עליו להביא 'אשם תלוי', (תלוי מלשון ספק). לדוגמא, כאשר מונחות לפניו שתי חתיכות מאכל דומות ואין הוא יודע שהאחת שומן מן החי (המותר באכילה) והשנייה חלב מן החי (שעל אכילתו חייבים בכרת). לאחר שאוכל הוא אחת מן השתיים, ומאוחר יותר

נודע לו כי אחת מהחתיכות היתה חלב. כיון שאין באפשרותו עתה לברר איזו מהן אכל, הרי שעליו להביא 'אשם תלוי' מספק. ובאם מאוחר יותר ידע בודאות כי אכן אכל מן החלב האסור, יביא 'קרבן חטאת' על שגגתו.

כפרת קרבן 'אשם גזילות'

החוטא בגזילה לסוגיה מביא סוג נוסף של קרבן אשם, אף הוא איל זכר בערך שני סלעים. ואלו הם המתחייבים ב'אשם גזילות': הגוזל את חברו; העושק שכר שכיר; המכחיש הלוואה או פיקדון שהופקד בידיו; המכחיש אבידת חברו שמצאה ונטלה לעצמו, וכדומה. אמנם לכפרת עוונם, אין די בהבאת קרבנם ועליהם גם לשוב מחטאם ולהשיב את הגזל או העושק (וכו') שבידיהם בתוספת חמישית (עשרים אחוזים) לנגזל, וכמו כן להביא קרבן איל לכפרתם.

חסידות על הפרשה פורים

חסרון דעת

גדול יום הפורים מיום הכיפורים, שכן ביום הכיפורים מצווה לענות את הגוף, ואילו בפורים חייב אדם להתבסס עד דלא ידע; וכי יש עינוי גדול מחסרון דעת! (רבי בונם מפשיסחה)

מעלת הגורל

בתיקוני זוהר נאמר שיום הכיפורים הוא 'כ-פורים'. שני הימים האלה קשורים עם הגורל, המסמל ביטול ומסירות נפש שלמעלה מטעם ודעת, והתבטלות זו באה מה'יחידה' שבנפש.

מנגנים תניא.

צוללים למעמקי התניא והנפש
עם הרב יאיר כלב והגיטרה

שלישי* ב-20:30

מן אנשם לבנו!

כניסה 20 ₪ | בתיאום מראש 054-6611416 | ביהכנ"ס "תפארת צבי" הרמן כהן 9

תפארת-צבי

בקר איתנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לזמננו

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

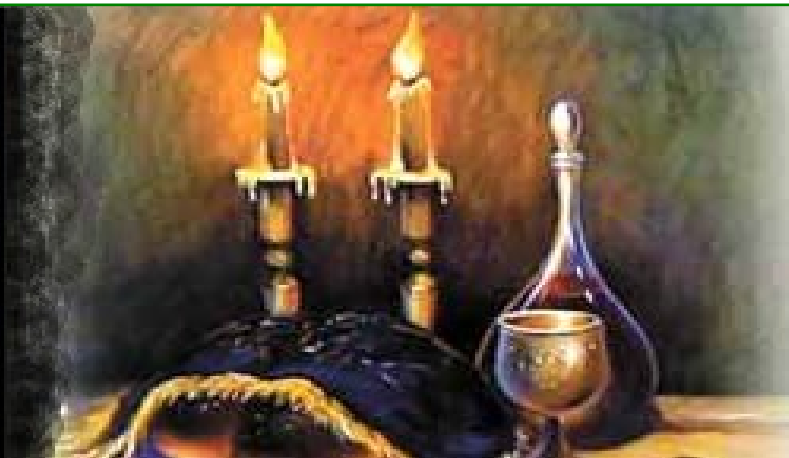
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:24	17:11	י-ם
18:26	17:26	ת"א
18:25	17:17	חיפה
18:26	17:29	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון